

להיות אמה של דנה

יש לי דבר קטן, כולו-כולו בת רבע לשנתיים, דקיק כמו חוט, עם שדונים בתחת. יש לה "כך" ויש לה "לא", ותמיד כל כך ברור לה, באופן אבסולוטי — כל מה שהיא רוצה — שהלואי עלי, לא אתמה לטעון שלא עודדתי מגמה זו. בגלל רוחות ליברליות מיותרות שפיעמו בי מרגע היוולדה, הקפדתי להקשיב לה. הקפדתי לכבד על קצוץ של יוד את כל רמיוותיה חסרות-האונים, ובשום אופן לא לנצל את יתרונותי הממדיים להשליט רציונותי. בורה שכמוני, לא ידעתי אז שככה אני מבזבזת את החודשים היחידים בעולם שניתנו להורה המודרני לשחק אותה.

עם רגע הישמע הגונג, בגיל חצי שנה — כבר אבוד לו, למודרני דגן, הקטינא. הממולא כמו נקניק בורטימינים מבריאיים שיתחוק, מאושש מספיק כדי לתפוס עמדת פיקוד.

כמו עורך-דין מגוסה, הוא מוריד אותן אחת אחרי השניה — הודעות על בקשות, בדרך המרצה. מאחר שהתחלנו להתעניין, זורמים אלינו קטעי פולקלור, שכולל הורדה — הסמקה — הסגלה — השתבחות, ופלאף — התעלפות.

גודע לנו על משתטחים על מידרכות ועל המחויירים עד מות. וזה עוד לא הכל. אם, גם אחר כך העזרה מבוששת להגיע, שתי השיעורות וחצי — גאות האם — הופכות מיד שיבה, שתדע לה, לחלק מהגמדים יש קישקע חזקים. הם פוערים את הפרצוף לשניים, ומוציאים משם קולות מטורפים. התדר מתביית על עצב כלי-כך מרכזי של ההורים, עד כי עם כל פיהוק תמים מצד הקטינא, טור עורפי יפה מיד מופיע לו מנגו, ממתין בהכנעה לכל טירטור, שמענו כבר על הדופקים ראשם בכל העוז בכוח, ויש — ויש — ויש גם הדופקים ראשם באגרזי פים, ומרטיטים בכל הגוף, ונכנסים להיס-טריה, ושואגים מעימקי האדמה בואי לדנה אמאלה, אחר כך זועקים בואי לדנה אבאלה, ומקפצים כמו אוראנג אוטן מאחורי סורגי-המיטה, ולמרות שברירותם היומיומית הכל כך השתלמת, מרימות רגליים למצח, במיבצעי כושר אשר לא יאומנו — כדי לדלג בכל זאת מעל השבכה.

יצורחים בגרון נטוי כמו בפוגרום, וי משתנקים מזעם, ועושים פרצוף בוכה אומלל, התולש נשמות כתלוש הכפתור, ושוב דופקים עם אגרופים בראש מרוב ייאוש, ומאבדים שליטה על רגל שמאל, המפרכסת סולו מרוב גרווים.

ועם ישראל (זו אני, זו רואה את הקולות, וית מפחד, למה אלוהים — אני אומרת — כל המשוגעים שבעולם דווקא אצלי בחצר.

לא היינו מתוודעים אל כל הבלהות האלה לעולם, אלמלא התעקסנו יום אחד להגלות את דנה ממיטתנו, חזרה למיטתה, עד אותו זמן דווקא התפנו שלושתינו שיגעון. מה אתם יודעים מה זה לישון עם גור חלבי אהוב, להתחבבל בו כל הלילה כמה שרוצים, לנשק עד שיכרוך, והוא מלאך ישן, שכלל לא יתנגד.

אבל כולם צופפו את הגבינים בחומרה, והודיעו שזה מאוד לא בסדר, ידענו, בסתר הלב, כל הזמן ידענו שאנחנו צמד סר טים, איש לא יכול להתפרע כך על התינוק שלו, ולצאת נקי, אז קמנו לעשות מעשה.

כל העסק התחיל מהיום שבו חורגו דנה ואני, הביתה, שתי ניצולות הפרדה של מיטת הידיו בבית-החולים, בתי יחידתי אחרי אלפיים שנה, והריון תותח, וכל זה, מיד הושמה עם מיטתה בחדר השינה שלנו, שחלילה לא יפסידו הוריה המתפעמים איוה פגעלי לא מתועד.

היה בזה רוב היגיון, או אני מוכרחה להודות, תינוק צריך את ארוחות-הלילה הסדירות — ולמה לבוסט שלו להיגרר בין חדרים, הלום שינה, להיתקל בתוך קירות? חוץ מזה, חשבתי, אין זה אנושי, אני — בתור גדולה, לא מסכימה לישון לבד — אז היא, בתור קטנה, שכן תסכים? עוד טריות בזיכרוני כמה וכמה סצינות מחפירות, בהן עוררתי מהומות אימות

כיצד מחנכין

בחיקי, ומבדידות פיתאום הייתי מצילה. ומצוקת הוסריאונים-ינקותיות מיד הורז רז, עשיתי זאת כדי שתגדל מלאת אמון בחזקתה, תשתית שהענקתי לה, מתנת חיים, אדם אשר מכיר עצמו במעט מאוד תחושות חולשה, יפעל בבגרותו מתוך גישת עוצמה, זה יהיה בתוך תוכו, בלי שום זיוף, לחישובים של החיים — אני מאוד מאמינה — מותר לחשוף אדם, שיש לו כבר כלים, זה חישובים קרים של כן ולא, מתוך חיי אדם — עשרים אחוז בלבד זה זמן ילדות, מתוך זה באחת קשים, רק חמישה אחוזים, תפקיד הורה זה להכין אדם אל החיים, ולא — "איך לעבור תקופת בנותיות", למה לחבל

כדי לאלץ בעלים סרבנים לחזור מיד למיטה, ממקום שלוותם בת-המש הדקות בסלון, או, לא! את מה ששנוא עלי, לא אעולל לבתי, ולא משנה בכלל שזה די מטופש לתקן את ההיסטוריה שלי, על העתיד שלה, השלכה זאת השלכה, ואגו טריפ של אמה חדשה זה משהו קדוש, אבא של דנה נהנה מהסידור, האיש ראה עולמו בחייו, וזכה מן ההפקר ב"תהילת ההורות המטורה של ליל, דווקא הייתי קמה בשקט, כדי שלא יתעורר, אבל הוא, כבר ציינתי פעם בהזדמנות אחרת, נשמה יהודית רדופת רגשי-אשמה עם תחת קשוח של גוי, להזין את הישבו, לא עצר כוח, לכן, באופן טולידרי, את

כידו-כידו בת רבע לשנתיים פצצת-אנרגיה דנה

לו בשמונים האחוזים? הן עצמך ובשרך ויקרב הוא.

אבל אני הרי עכשיו בדנה, ולא בצויר נות, ויהי ערב ויהי בוקר, ויהי ערב ויהי בוקר, עברה שנה.

הסידור פעל יופי, אלא שאישי בניגוד לאישתו התקועה, היה בא ויוצא בין הבריות, ואיכשהו קלט את הרעיון הנואל, שיש לשים תינוקות בחדרים משלהם, יום אחד שאל אותי בבדישנות גדולה ומחוססת, באיזה גיל בדרך-כלל עוברים התינוקות לחדר שלהם, אצלנו בבית, אני זה הכר את המומחה בעניינים האלה, לכן יכולתי לענות בעוז גדול, שגיל 18 זה גיל סביר, וככה סגרנו עניין.

ככל שנספק חודשים, גדלתי והתחזקתי, וכבר יכולתי להסתדר חמש דקות רצופות בלי דנה, מבלי להיכנס לפאניקה איומה, יום אחד הרגשתי ללכת חזקה, עד כי העברתי אותה דירה לחדר שלה.

זה עבד יופי — מלבד מועדי השינה, כשנאלצתי להרדים אותה שלוש שעות

חלקו בעסק (מצד הנשמה היהודית הי אשמה) היה תורם בקריאה רפה ממעמקי המיטה "דניה! אבא פה!" וממשיך לישון כמו שק תפוחי-אדמה שמח וטוב-לב, אבא של דנה לא היה כמו כל הגברים האגרי-איסטים, שישנים כל הלילה בעוד אישתם מטפלת בטף, הוא תמיד היה מתעורר עם אישתו ביחד, ונותן קריאות כיוון, שחירבנו את כל ההשכבה, לא פעם שמעי אותו אוזני הלא מאמינות מתבטא במשהו כמו: איזה לילה קשה שהיה לנו עם דנה — — — אין ספק שבתקופה הזאת הוא היה מאוד מאושרים.

לא להבתן בטף, הוא מתעורר עם אישתו ביחד, ונותן קריאות כיוון, שחירבנו את כל ההשכבה, לא פעם שמעי אותו אוזני הלא מאמינות מתבטא במשהו כמו: איזה לילה קשה שהיה לנו עם דנה — — — אין ספק שבתקופה הזאת הוא היה מאוד מאושרים.

לא להבתן בטף, הוא מתעורר עם אישתו ביחד, ונותן קריאות כיוון, שחירבנו את כל ההשכבה, לא פעם שמעי אותו אוזני הלא מאמינות מתבטא במשהו כמו: איזה לילה קשה שהיה לנו עם דנה — — — אין ספק שבתקופה הזאת הוא היה מאוד מאושרים.

לא להבתן בטף, הוא מתעורר עם אישתו ביחד, ונותן קריאות כיוון, שחירבנו את כל ההשכבה, לא פעם שמעי אותו אוזני הלא מאמינות מתבטא במשהו כמו: איזה לילה קשה שהיה לנו עם דנה — — — אין ספק שבתקופה הזאת הוא היה מאוד מאושרים.

אויסולה'מין

עכשיו אני מתחילה לצטט: לקבוצת הכדור-סל, מכבי תל-אביב מאת רחל ומשה דיין באהבה. רבותי הנכבדים, שחקני מכבי-כדורסל, אבקש פסק-זמן לטובת הספסל, ברצוני לאמר דברים אחרים, בשם הקהל הנקרא אוהדים, בשם אשתי המתלהבת וצועקת ואני מתחנן: רחל שבי בשקט! ובכן בחגיגות עלי להודיע שאם זכיתם באלופות ובגביע, זה רק הודות לעצותינו ששמעתם כאשר אתם במיגרש כך סתם

הסתובבתם...
 צעקו: שמרו על תבלונדי הגבוה! ומיקי, אולי תתחיל כבר לקלוע? מי את ספרד ומה ברית-המועצות מול אלפיים יהודים נותני עצות? לכן הערב כאשר אנו חוגגים מלקקים אצבעות ושתיים ומוזגים, אבקשכם רבותי להרים כוסות לכבוד התל-אביבים נותני העצות! משה דיין.
 עכשיו גמרתי לצטט.
 זלדה! גורי לך!

רכונה על מיטתה, בעבור שתי דקות שנה ישרים.

ההמצאות הכי גדולות באות לי בחיים בדרך-כלל כשאני רוצה לחסוך אנרגיה. למה לעשות את זה בעמידה, חשבתי לעצמי, כשאפשר לשכב. לקחתי את דנה אלי למיטה, להרדים אותה בשכיבה, להפך תעתי, צללה בשתי דקות, עליתי על שיטה, ומסתבר, גם היא.

לא-טלאת הלכו פירקיהזמן שהיא ישנה במיטתה והתקצרו, רק הייתי מחזירה אותה למיטתה, באמצע השינה הכיכה, מיד היתה פוקחת עין מוכיחה, שזה שלב לפני זועמת, שזה מצב של טרום-קונצרט, יי נאגלה חגיגית היתה חזרת, ישר אל המקום משם יצאה.

חיוקמה לדרכינו הנלוות מצאנו כשהתפרסם הראיון עם ג'יהאן סאדאת הבת (19), שבו הודתה, שאחד הכיפים הגדולים שלה עד היום — זה לישון עם הוריה במיטה, בבקשה, ישנה-ישנה-ישנה עם ההורים, והיום היא בת נשיא.

אבל ג'יהאן נסעה, והמומחים נותרו, אי-אפשר כך! הם אומרים, אתם הורסים לה את הבריאות! (2) ילדה צריכה לישון במיטה שלה! אתם הולכים לחדר מרוחק כדי להשתעשע? זה לא סידור! (זה כן) — ילדה צריכה לישון בחדר שלה!

על החיים ועל המוות אמרתי לעצמי, ותקעתי אותה במיטה, התעטפתי בשמיכה, ובמשך השעות הבאות ישבתי בחדרה, חצובה מבולת, אם של פלדה — מנסה לשרר לה שלא נוטשים אותה, אבל חוק זה חוק, שעתיים נוראות מחיי ישבתי צופייה בכל הבלהות שמנתי תחילה, ולא נשברתי, בלעתי את שורשי אצבעותי בחשאי, ולא קמתי, למרות שבתי עמדה בכל רגע לקבל התקף-לב, למרות שכל הזמן צרחת אמאלה אמאלה, ולמרות ש קרעה את קרביי מזעקות.

אחר כך, הבוגד הזה, אבא שלה, פרץ אל החדר כלביאה, והשבח לאל, קילקל את החינוך, ומאו רבותי, בבית אחד קטון, בן שני קילומטר בלאטות, לילה-לילה מצטופפים על מיטה מיסכנה אחת אבא מכורבל בתור גדר חיה, אמא מיוסרת שפוכה חצי על השטיח, ובאמצע, כדי שלא תיפול, ילדה אחת אהובה שיגעון, ממקמת על לארו' לרוחב המיטה, עם בובה בגודל צילו.

באמת שניסיתי להתקומם, לפחות יכול היה האלוהים להיות נדיב, ולא לתת בגורלי גם לישון עם פסילים מסרחים, אבל יצירת הפלאסטיק המנומנטאלית הזו — כך התבררתי באופן חדי-משמעי, היא הילדה של דנה, ובתור אם מטורה — כפי שקלטה בתי משחר נעוריה, בשום פנים ואופן לא מפקירים תינוק לישון לבד.

יום אחד אני אדע איך מחנכים זוטותם לישון לבד, אתם תראו, שיום אחד זה עוד יצליח.